

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Kontrolní test - průmysl
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_Z.3.11
Autor vzdělávacího materiálu:	PaedDr. Alena Vondráčková
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1. pololetí školního roku 2012/2013
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Geografie
Vzdělávací předmět:	Zeměpis
Tematická oblast:	Sekundér a terciér
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník vyššího gymnázia
Anotace:	Materiál slouží k ověření učiva na téma „Průmysl“
Citace použitých zdrojů:	Mirvald, Stanislav a kol. Geografie – socioekonomická část. SPN – pedagogické nakladatelství a. s., 1998. ISBN 80-7235-008-0. s. 39 - 41 Bičík, Ivan a kol. Příroda a lidé Země. Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Praha, 2004. s. 84 - 94
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

Kontrolní test – průmysl A

1. Doplň tabulku :

6b – řádek 2b

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
				tkalcovský stav
		pneumatika		
			bauxit	

2. Uveď: a) dvě nevýhody tepelných elektráren:

3b

- b) jejich podíl na světové výrobě energie
- c) min. 3 státy, kde tato výroba převažuje

3. Vysvětli pojem činitel lokalizace:

4b – řádek 2b

Uveď alespoň dva **společenské** činitele lokalizace, průmyslové odvětví, které ovlivňují a vysvětli způsob, jak ho ovlivňují:

činitel lokalizace

odvětví

způsob, jak ovlivňují

- 1.
- 2.

4. Napiš alespoň čtyři netradiční zdroje energie:
Jeden z nich vyber a vysvětli postup výroby:

3b – 1. ř 2b, 2. ř 1b

5. Vysvětli pojmy a uveď příklady :
high technology
recyklace

4b

7. Doplň:

6b

Ruda pro výrobu hliníku (0,5b) ....., dva významní těžitelé (1b) .....
Chemický průmysl zpracovává tyto tři suroviny(1,5b) .....
Od dob průmyslové revoluce v (stát) ..... je nezbytným světovým palivem (0,5b)
..... mezi hlavní světové těžitele patří zejména (1b) ..... nebo .....
Chemický průmysl vyrábí i tyto tři umělá vlákna jako např.(1,5b)- .....

CELKEM 26b

Kontrolní test - průmysl

B

1. Doplň tabulku :

6b – řádek 2b

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
			železná ruda	
	pivovarnictví			
				rafinérie

2. Uveď: a) dvě nevýhody jaderných elektráren:

3b

b) jejich podíl na světové výrobě energie

c) min. dva státy s významným a jeden s rozhodujícím podílem výroby

této energie

3. Vysvětli pojem činitel lokalizace :

4b – řádek 2b

Uveď alespoň 2 **přírodní** činitele lokalizace , průmyslové odvětví, které ovlivňují a vysvětli způsob, jak ho ovlivňují:

činitel lokalizace

odvětví

způsob, jak ovlivňují

1.

2.

4. Vysvětli pojmy a uveď příklady :

4b

restrukturalizace průmyslu –

technologický park –

5. Uveď alespoň tři důležité lokalizační faktory chemického průmyslu 3b

Uveď alespoň po třech výrobcích anorganické chemie a po třech výrobcích organické chemie.

6. Doplň :

6b

Nejvýznamnější palivo současnosti (0,5b) ....., tři oblasti jeho těžby (1,5b) ....., ...

Ve strojírenství se rozvíjejí hlavně technologicky náročné obory, zejména (1b) ..... a

..... Hlavním světovým městem automobilového průmyslu je (1b) ....., státem s největší výrobou aut je ale dnes .....

Výroba počítačů je ještě více koncentrována. Hlavní oblastí její produkce je (1b) ....., u města .....

Z potravinářského průmyslu jsou v místech produkce umístěna například ..... a .....

CELKEM 26b

Kontrolní test - průmysl C

1. Doplň tabulku : 6b – řádek 2b

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
				vysoká pec
		turbína		
	nábytkářství			

2. a) Co je to geotermální energie?: 3b
b) Její použití (2 příklady):
c) Min. 2 státy, které ji využívají:
3. Vysvětli pojem činitel lokalizace : 4b – řádek 2b

Uveď alespoň dva činitele lokalizace chemického průmyslu a vysvětli způsob, jak ovlivňují výrobu:

činitel lokalizace   odvětví   způsob, jak ovlivňují

- 1.
- 2.

4. Uveď: a) Co obecně vyrábí barevná metalurgie a uveď dva hlavní faktory lokalizace: 2b

b) V tomto oboru má velký význam recyklace – vysvětli:

5. Uveď alespoň tři obory strojírenského průmyslu a u každého alespoň dva výrobky.
Co vyrábí investiční strojírenství? Uveď alespoň tři výrobky. 3b

6.a) Uveď tři nejrozšířenější typy elektráren a procentuálně vyjádři jejich podíl na světové produkci energie. 1b

b) Uveď alespoň tři státy s atypickou skladbou energetiky a vysvětli, proč je tomu tak. 2b

7. Doplň:

Ocelárny bývají umístovány spíše do oblasti těžby (3b)..... než železné rudy, protože ..... Ve státech, které suroviny nemají, jsou ocelárny většinou umístovány do ....., kam se surovina ..... Jedná se třeba o .....
Potravinářský průmysl bývá nejčastěji umístěn v oblastech (1b) ....., jako například ..... a nebo (1b) ....., jako například .....

Řešení:

Kontrolní test - průmysl A

1. Doplň tabulku :

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
textilní	výroba látek	látka	bavlna, len, vlna, PES	tkalcovský stav
chemický	gumárenský	pneumatika	ropa	rafinérie, lis
hutnictví	výroba hliníku	hliník	bauxit	elektrická pec

2. Uveď: a) dvě nevýhody tepelných elektráren: **dostupné a relativně levné palivo, méně náročné na investice,**
b) jejich podíl na světové výrobě energie: **60%**
c) min. 3 státy, kde tato výroba převažuje: **USA, Rusko, ČR, Německo, UK, Polsko ....**

3. Vysvětli pojem činitel lokalizace:

Uveď alespoň dva **společenské** činitele lokalizace, průmyslové odvětví, které ovlivňují a vysvětli způsob, jak ho ovlivňují:

<u>činitel lokalizace</u>	<u>odvětví</u>	<u>způsob, jak ovlivňují</u>
1. kapitál	přesné strojírenství	investice do výzkumu
2. levná práce	textilní	cena výrobků, likvidace konkurence

4. Napiš alespoň čtyři netradiční zdroje energie:

geotermální, solární, větrná, přílivová, spalování biomasy

Jeden z nich vyber a vysvětli postup výroby:

5. Vysvětli pojmy a uveď příklady :

high technology - **špičkové technologie – přesné strojírenství, materiálové inženýrství, farmaceutický průmysl .....**

recyklace - **využívání odpadních surovin**

7. Doplň:

Ruda pro výrobu hliníku (0,5b) **bauxit**, dva významní těžitelé (1b) **Guinea, Austrálie, USA, Karibik, Francie.**

Chemický průmysl zpracovává tyto tři suroviny(1,5b) **ropa, uhlí, síra, draselné soli**

Od dob průmyslové revoluce v (stát) **Velké Británii** je nezbytným světovým palivem (0,5b) **uhlí** mezi hlavní světové těžitele patří zejména (1b) **Čína** nebo **USA, Indie, Austrálie, Rusko**
Chemický průmysl vyrábí i tato tři umělá vlákna jako např.(1,5b) **polyester, viskóza, lycra, polyamid, polypropylén ....**

Kontrolní test - průmysl

B

1. Doplň tabulku :

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
hutnictví	výroba železa a oceli	ocel	železná ruda	vysoká pec
potravinářský	pivovarnictví	pivo	ječmen - slad	varna
chemický	petrochemický	PHM	ropa	rafinérie

2. Uveď: a) dvě nevýhody jaderných elektráren:
b) jejich podíl na světové výrobě energie
c) min. dva státy s významným a jeden s rozhodujícím podílem výroby této energie

3. Vysvětli pojem činitel lokalizace :

Uveď alespoň 2 **přírodní** činitele lokalizace , průmyslové odvětví, které ovlivňují a vysvětli způsob, jak ho ovlivňují:

činitel lokalizace	odvětví	způsob, jak ovlivňují
1. Voda	chemické, energetika hutnictví	rozpuštění, chlazení chlazení
2. Energie	hutnictví barevných kovů	vysoké teploty

4. Vysvětli pojmy a uveď příklady :

restrukturalizace průmyslu – změna odvětví průmyslu v oblasti z důvodu vyčerpání suroviny, snížení odbytu, zastarání technologií apod.

technologický park – propojení vývoje, výroby a vzdělávání inženýrů u hi-tech oborů

5. Uveď alespoň tři důležité lokalizační faktory chemického průmyslu

voda, energie, kapitál, spotřeba .....

Uveď alespoň po třech výrobcích anorganické chemie a po třech výrobcích organické chemie.
amoniak, kyseliny, louhy, hnojiva, soda, chlór .....

6. Doplň :

Nejvýznamnější palivo současnosti (0,5b) ropa, tři oblasti jeho těžby (1,5b) Perský záliv, Rusko, Mexický záliv, Severní moře, Guinejský záliv

Ve strojírenství se rozvíjejí hlavně technologicky náročné obory, zejména (1b) přesné strojírenství - IT a dopravní strojírenství. Hlavním světovým městem automobilového průmyslu je (1b)

Detroit, státem s největší výrobou aut je ale dnes Čína

Výroba počítačů je ještě více koncentrována. Hlavní oblastí její produkce je (1b) Silicium Valley u města San Francisca

Z potravinářského průmyslu jsou v místech produkce umístěna například cukrovary, mlýny, výroba vína, sýrů

Kontrolní test - průmysl C

1. Doplň tabulku :

odvětví	obor	výrobek	surovina pro výrobu	zařízení pro výrobu
hutnictví	hutnictví železa	železo	železná ruda	vysoká pec
strojírenství	investiční strojírenství	turbína	železo	soustruhy frézky, ...
dřevozpracující	nábytkářství	skříň	dřevo	truhlářská dílna

2. a) Co je to geotermální energie?: **z nitra Země**
b) Její použití (2 příklady): **výroba energie, vytápění, teplá voda**
c) Min. 2 státy, které ji využívají: **Island, Nový Zéland**

3. Vysvětli pojem činitel lokalizace :

Uveď alespoň dva činitele lokalizace chemického průmyslu a vysvětli způsob, jak ovlivňují výrobu:

<u>činitel lokalizace</u>	<u>odvětví</u>	<u>způsob, jak ovlivňují</u>
1. energie	hnojiva, kyslík, dusík	potřeba vysokých teplot
2. voda	celulóza kyseliny	čištění, praní chlazení
3. kapitál	rafinérie	nákladná výstavba provozu

4. Uveď: a) Co obecně vyrábí barevná metalurgie a uveď dva hlavní faktory lokalizace:
barevné kovy: Al, Cu, Pb, Zn .....; spotřeba a energie

b) V tomto oboru má velký význam recyklace – vysvětli:
využití druhotných surovin, při ceně barevných kovů se vyplácí sběr

5. Uveď alespoň tři obory strojírenského průmyslu a u každého alespoň dva výrobky.

Co vyrábí investiční strojírenství? Uveď alespoň tři výrobky.

zařízení pro průmysl: turbíny, reaktory, textilní stroje, důlní stroje, plnicí linky, průmyslové kotle,

6.a) Uveď tři nejrozšířenější typy elektráren a procentuálně vyjádři jejich podíl na světové produkci energie. **tepelné (60%), jaderné (20%), vodní klasické**

b) Uveď alespoň tři státy s atypickou skladbou energetiky a vysvětli, proč je tomu tak.

Norsko (99% vodní – povrch a spotřeba), Brazílie (vodní – povrch a vodnaté řeky), Rakousko a Švýcarsko - podobně

Francie (75% jaderné – chybí jiné možnosti a těží uran) , Slovensko (jaderné 40% - chybí jiné zdroje)

7. Doplň:

Ocelárny bývají umístovány spíše do oblasti těžby **černého uhlí** než železné rudy, protože **se ho potřebuje mnohem více**. Ve státech, které suroviny nemají, jsou ocelárny většinou umístovány do **přístavů nebo jiných dopravních uzlů**, kam se surovina doveze. Potravinářský průmysl bývá nejčastěji umístěn v oblastech **produkce**, jako například **cukrovary, mlýny, zpracování ryb, vinařské závody**, a nebo **spotřeby**, jako například **pekárny, mlékárny, výroby uzenin, výroba nealkoholických nápojů a piva**.